

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	054 - 01 - 56	
Дата	25 / 06	2020 г.

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА**

10
11

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за допълнение на Закона за задълженията и договорите с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Максим Веселинов
Валери Симеонов

Христиан Митев
Манол Манел

Десислава Фанкова

Александър Шванв

Димитър Козаров

Красимир Чиполов

ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ДОГОВОРИТЕ

(обн. ДВ. бр. 275 от 1950г., изм. ДВ. бр.69 от 1951г., бр.92 от 1952г., бр.85 от 1963г., бр.27 от 1973г., бр.16 от 1977г., бр.28 от 1982г., бр.30 от 1990г., бр.12 и 56 от 1993г., бр.83 и 104 от 1996г., бр.83 и 103 от 1999г., бр.34 от 2000г., бр.19 от 2003г., бр.42 и 43 от 2005г., бр.36 от 2006г., бр.59 и 92 от 2007г., бр.50 от 2008г., бр.96 от 2017г., бр.42 от 2018г.)

§ 1. Създава се чл. 112а със следното съдържание:

„Чл. 112а (1) С изтичането на десетгодишна давност, се погасяват всички вземания срещу физически лица, независимо от прекъсването и, освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено.

(2) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага за:

1. задължения на физически лица, упражняващи търговска дейност като еднолични търговци;
2. задължения, произтичащи от неправомерно увреждане и неоснователно обогатяване.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Законът влиза в сила в шест месечен срок от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Михаел Веселинов

Валери Симеонов

Христиана Мител

Майгюн Мачев

Веселина Финасова

Александър Шванд

Бимир Нязров

Красимир Чупов

МОТИВИ

В последните години се наблюдават редица случаи на изпълнителни производства срещу граждани, които продължават над десет години, а в някои случаи и по петнадесет и повече години. През цялото това време на длъжника се начисляват лихви, такси и разноски, които в повечето случаи многократно започват да превишават главницата. Изпълнителните производства могат да продължат до безкрайност, въпреки че длъжникът е загубил голяма част или цялото си имущество и е в обективна невъзможност да изплати своите дългове. Съгласно действащото законодателство при смърт на длъжника, изпълнителните действия продължават срещу неговите наследници. Към настоящия момент има открити процедури за принудително изпълнение засягащи над 600 000 български семейства, а хиляди български граждани са преследвани от колекторски фирми, много често за твърдени задължения от преди 10-15 години.

В нашето законодателство има добре уредена процедура за обявяване на неплатежоспособност на търговци, но когато стане въпрос за физически лица, които не упражняват търговска дейност ситуацията е съвсем различна. Липсва каквато и да е възможност едно физическо лице, когато не може да погаси своите изискуеми задължения да започне процедура по фалит или да се освободи от задълженията си след изтичане на определен период от време. В повечето европейски държави има въведен регламент за потребителски фалити или абсолютна давност, но Република България остава единствената държава, членка на Европейския съюз към настоящия момент, която няма нормативна база въвеждаща абсолютна давност за задължения на граждани или процедури на потребителска несъстоятелност. Института на абсолютната давност в ЕС е регламентиран в Гражданските кодекси на Белгия, Германия, Франция, Португалия, Румъния и др. Тенденцията в голямата част от държавите-членки е в последните години да намаляват общите давностни срокове. В по-голямата част от държавите изрично е установен общ давностен срок, който варира от 3 г. (например Румъния, Словакия, Германия, Дания, Чешката република) до 30 години (Австрия, Люксембург и отчасти Белгия). Като 10 годишният общ давностен срок е най-разпространен в законодателствата на държавите членки.

Бързо и ефективно решение за избягване на съществуването на фигурата на „вечния„ длъжник е въвеждане на 10-годишна абсолютна погасителна давност по отношение на физическите лица. В момента в Закона за задълженията и договорите е въведена обща 5-годишна давност и се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок и 3-годишна давност за вземанията за възнаграждение за труд, за

обезщетения и неустойки от неизпълнен договор, за наем, за лихви и за други периодични плащания. Уредената с чл.110 и 111 от ЗЗД давност се прекъсва с предявяване на иск или възражение или с предприемане на действия за принудително изпълнение от страна на кредитора. Съгласно чл. 117 от ЗЗД от прекъсването на давността почва да тече нова давност и това може да продължи неограничен период от време и кредиторите безкрайно могат да преследват длъжниците - физически лица. С въвеждане на 10-годишна абсолютна погасителна давност няма да се промени действащия в момента режим за обща давност и длъжниците ще могат по досегашния регламент да се възползват от 3 и 5- годишната давност. И към настоящия момент съществува разпоредбата на чл.171 ал.2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, с която през 2005 г. е въведен 10-годишен давностен срок за погасяване на всички публични вземания независимо дали се дължат от физически лица или търговци. С уеднаквяване на режима за 10-годишен давностен срок за погасяване на публичните и частни задължения на физически лица, ще се даде шанс на гражданите да започнат от нулата, на чисто и да градят своята семейна икономика. Достатъчно са защитени и интересите на кредиторите защото десет години е един дълъг срок, в който кредиторите реално могат да съберат вземанията си, като в по-голямата си част от случаите те могат да се снабдят на извънсъдебно изпълнително основание с изпълнителен лист и да се възползват от ускорени съдебни процедури.

Настоящият законопроект не изисква държавно финансиране и осигуряване на допълнителен административен и кадрови ресурс от държавната, общинските и съдебни администрации.

ВНОСИТЕЛИ:

Михаил Веселинов
Валери Симеонов
Христиан Митев
Матюш Мачев
Десислава Анасова
Александър Шванов
Феликсът Вълков
Красимир Цинков

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

I. Основания за законодателната инициатива

В последните години се наблюдават редица случаи на изпълнителни производства срещу граждани, които продължават над десет години, а в някои случаи и по петнадесет и повече години. През цялото това време на длъжника се начисляват лихви, такси и разноси, които в повечето случаи многократно започват да превишават главницата. Изпълнителните производства могат да продължат до безкрайност, въпреки че длъжникът е загубил голяма част или цялото си имущество и е в обективна невъзможност да изплати своите дългове. Съгласно действащото законодателство при смърт на длъжника, изпълнителните действия продължават срещу неговите наследници. Към настоящия момент има открити процедури за принудително изпълнение засягащи над 600 000 български семейства, а хиляди български граждани са преследвани от колекторски фирми, много често за твърдени задължения от преди 10-15 години.

II. Заинтересовани групи

Инициативата ще засегне всички българските граждани, които имат задължения за период по-голям от десет години и кредитори, които не са се възползвали от правата си дълъг период или са се забавяли, за да се възползват от увеличаване на лихвите.

III. Анализ на разходите и ползите

Законопроектът няма да доведе до разходи за държавата, като полза може да се подчертае защитата на физическите лица, изпаднали в забава, чиито задължения многократно са се увеличили от лихви и такси.

IV. Административна тежест и структурни промени

С приемането на законопроекта не се предвиждат административни промени като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.

Въздействие върху нормативната база

Законопроектът не предвижда промени в други нормативни актове.

ВНОСИТЕЛИ:

Михаил Веселинов

Валери Симеонов

Олег Георгиев